

АРХИТЕКТУРЕН ФАКУЛТЕТ
Катедра „Архитектура и Урбанистика“

РЕЦЕНЗИЯ

От: доц. д-р арх. Александър Д. Слаев

Относно: **ДИСЕРТАЦИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА
ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН
„ДОКТОР“**

Тема: „УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИИТЕ ЗА СГРАДИ
И КОМПЛЕКСИ ЗА СЪХРАНЕНИЕ И
ПРОИЗВОДСТВО НА РАСТИТЕЛНИ И
ЖИВОТИНСКИ ПРОДУКТИ

Докторант: арх. Димитър Ст. Власарев

Научна специалност: Териториално и ландшафтно
устройство и градоустройство – код: 02.17.09

Дисертационният труд, представен от арх. Димитър Ст. Власарев съдържа 281 стр. като същинското изследване включва 276 стр., разделени в 5 части с 226 фигури и 13 таблици. Приложенията са с обем от 33 стр. с 13 фигури. Описани са 57 литературните източници, като в тази цифра не са включени ненаучните такива и конкретно нормативната уредба в съответната сфера у нас. Авторът е посочил 7 свои публикации свързани с темата на дисертацията.

Дисертацията се занимава, първо, със структурирането на териториите, предназначени за сгради и комплекси за съхранение и производство на растителни и животински продукти, при което се фокусира върху устройствените проблеми на тези територии и, второ, с принципите на изграждане на предприятията, с функционалната, технологичната, обемно-пространствената и архитектурно-естетическата организация на комплексите.

Дисертационният труд е развит в пет части:

I. Увод

II. Критерии за локализация на комплексите на земеделските сгради и хранително-вкусовата промишленост

III. Устройствени структури и режими на комплексите за съхранение и производство на растителни и животински продукти.

IV. Необходими изисквания за устойчиво развитие на териториите със сгради и комплекси за зърносъхранение и зърнопреработка

V. Заключение и приноси.

Анализът на изложението в цитираната последователност позволява да се направят следните изводи във връзка с качествата на изследването:

1. Относно актуалността на разработката трябва да се каже, че тя е посветена на тема, която е твърде важна за етапа на развитие, на който се намира националното ни стопанство към момента. Актуалността на темата се дължи на особено проблемната връзка между

пространственото/ устройственото развитие и икономическото. Докато, в резултат от започналия преди 14 години процес на присъединяване на България към Европейския съюз, у нас се установи съответна твърда система на устройствено планиране, то икономическо ни развитието пое по пътя на свободния пазар. Темата на дисертационния труд е още по-актуална и поради факта, че разглежда икономически сектор, който е от съществено значение за българското стопанство. Т.е. разработката откликва на необходимостта, от една страна, да се възроди родното производство в сектори, в които то е традиционно конкурентно-способно като хранително-вкусовата промишленост и винопроизводството, а от друга – да се съчетаят интересите на производителите, на собствениците на съседните имоти и на обществото като цяло. Това внася още един важен актуален аспект на разработката – нейната насоченост към проблемите на екологията и устойчивото развитие на средата.

2. Относно методиката на изследването може да се заключи, че тя е правилно избрана и развита така, че изцяло да съответства на формулираните основен изследователски проблем и цел на дисертацията, които са логично и убедително определени с оглед обекта и предмета на изследване. Обект са хранително-вкусовата промишленост и селското стопанство в едно със създаваните сложни екологични проблеми, решаването на които на първо място зависи от постиженията на съвременната екология и мерките за пречистване на отделните вредности. Екологичните проблеми касаят два основни аспекта: първият – рационално разполагане и решаване архитектурата

на предприятията по отношение вредностите от производствата и вторият – икономията на земя, особено обработваемата, което води до насочване на промишлеността към територии, непригодни за земеделски нужди, към наклонени и стръмни терени, непродуктивни и ерозирали почви. Предмет на разглеждане е първият аспект, т.е. решаването на териториите на предприятията за съхраняване на производството за животинска и растителна продукция.

3. Авторът е избрал последователност за идентифициране на основните компоненти и пунктове на проучването, която е добре обоснована и води до очакваните резултати. Важни фактори за проучването в тази връзка е естеството и достоверността на материала, върху който се градят приносите на дисертационния труд. В частта за критериите за локализация на комплексите на земеделските сгради и хранително-вкусовата промишленост е изследвана териториалната локализация на комплексите за първична обработка на растителна и животинска продукция от хранително-вкусовата промишленост както и тази на стопанските дворове за отглеждане на животни по подотрасли, а също и локализацията на комплексите в хранително-вкусовата промишленост за съхранение и производство на растителни и животински продукти на базата на екологичните изисквания. Проучена е плановата структура, и организацията на предприятията в планинските и в полските райони.

В частта за устройствените структури и режими на комплексите за съхранение и производство на растителни и животински продукти. докторантът е проучил плановата основа като база за устройствено

планиране, комасация и творческо прилагане на нормативната уредба при устройството на земеделските комплекси. След това е разгледал правилата на регулацията, планировката и застрояката на териториите с агростопанско предназначение както и мястото на земеделските територии /стопански дворове и площадки на предприятия на хранително-вкусовата промишленост/ в ОУП и възможностите за упълномеряване на непълномерни имоти с ПРЗ, устройствени режими и генплан.

В последната част на разработката са изследвани изискванията за устойчиво развитие на териториите със сгради и комплекси за зърносъхранение и зърнопреработка. В тази част акцентът е върху екологичните фактори в развитието на териториите със съответно предназначение. Проучени са изискванията при изработване на ОУП и ПУП, засягащи земеделските територии. Изследвано е устойчивото развитие на зелената система на териториите за съхранение и производство на растителни и животински продукти.

4. Главен критерий за оценка на всяка дисертация е нейното приносно значение. Посочените в края на труда приноси съответстват на характера на изследването. Като най-съществени определям приносите на разработката по отношение на методологичната последователност при разполагане на сградите и комплексите за съхранение и производство на растителни и животински продукти в границите на населените места и техните землища и, особено, на плановата структура при изграждане на комплексите на предприятията от този сектор. За разработването на въпросната методология

първостепенно значение има стриктното научно-обосновано базиране на изводите от анализа на всяка част от дисертационния труд относно необходимите подходи за планиране на устройствените структури и проектиране на комплексите и сградите на хранително-вкусовата промишленост.

5. Важна характеристика на избрания подход е открояващото се авторско участие, изразяващо се в задълбоченост на проучването и ясно заявена професионална позиция. Пример в тази насока е придържането към отменената Наредба № 7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда. Докторантът е посочил съществени основания за своята позиция, свързани с опита у нас от развитието на изследваните сектори през последните години. Особено важно в същата връзка е умението на автора да защити убедително своите основания.

6. Методологичната завършеност на дисертационния труд на арх. Власарев осигурява неговата научно-практическата стойност и приложимостта на разработените подходи и последователност при планирането на производствените клъстери и зони, както и при проектирането на сгради и комплекси за съхранение и производство на растителни и животински продукти. От съществено значение са направените изводи, свързани с необходимостта от осигуряване на екологично и устойчиво развитие на селското ни стопанство и хранително-вкусовата промишленост. Особено ценни са предложенията, насочени към осигуряване на екологичните изисквания във връзка с възможностите за частна инициатива при изграждането на производствените обекти. Предложените решения за обществено

участие в процесите на устройствено развитие имат иновативен характер.

7. Именно в горе-цитираната насока виждам и главната необходимост и съществени възможности за по-нататъшна работа по темата. Тук темата се свързва с област, която е изключително актуална както от гледна точка на заплахите за екологично-устойчивото развитие, така и с необходимостта от разумно и внимателно да използване на допълнителните възможности за развитие в редица сектори на леката индустрия като на хранително-вкусовия, например. В тези сектори остават съществени проблеми, свързани с необходимостта от добър баланс между икономическата ефективност и екологичната устойчивост. Но това, че авторът не е изчерпал всички тези допълнителни възможности, несъмнено, не може да се вмени в негов недостатък. Напротив, това е проява на уменията на арх. Власарев да предложи рамкирана област на икономически ефективно, полезно за националното ни стопанство и екологически устойчиво развитие, така че темата на дисертацията да продължи под формата на следващи научни разработки.

8. Относно автореферата към дисертационния труд, определено може да се заключи, че той вярно и точно отразява същността, методологията и структурата на разработката. Още по-важно е, че авторефератът убедително изяснява главните научни постижения на докторанта и демонстрира тяхното приносно значение.

Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”

В обобщение е необходимо да изтъкна, че разработката на арх. Д. Ст. Власарев притежава всички необходими качества на пълноценен дисертационен труд. Предвид изложените достойнства на проучването и демонстрираните обосновани и задълбочени изследователски подходи стигам до еднозначен извод, че на арх. Димитър Ст. Власарев следва да се присъди образователната и научна степен „доктор”.

21.02.2014

доц. д-р арх. Александър Д. Слаев

Варна